

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ СХІДНЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

ВИТЯГ З РІШЕННЯ

АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ СХІДНОГО МІЖОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

19.06.2024 № 70/88-р/к

Справа № 5/03-126-23

м. Харків

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

НЕДРИГАЙЛІВСЬКОЮ СЕЛИЩНОЮ РАДОЮ (далі - СЕЛИЩНА РАДА) під час здійснення функцій і повноважень, передбачених Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні» та Податковим кодексом України, прийнято рішення від 15.07.2021 «Про встановлення ставок та пільг із сплати земельного податку на території Недригайлівської селищної ради».

Додатком № 2 до рішення СЕЛИЩНОЇ РАДИ від 15.07.2021 «Про встановлення ставок та пільг із сплати земельного податку на території Недригайлівської селищної ради» встановлено пільги щодо сплати земельного податку для фізичних та юридичних осіб (надалі - Пільги щодо сплати земельного податку), згідно з якими від сплати цього податку звільнюються *«комунальні підприємства, організації (установи та заклади), які повністю утримуються за рахунок коштів державного або місцевого бюджетів»* (мова оригіналу).

За результатами розгляду справи № 5/03-126-23 такі дії СЕЛИЩНОЇ РАДИ визнано порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 3 статті 50, абзацом сьомим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які полягали у наданні групам суб'єктів господарювання (комунальним підприємствам) пільг, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що могло призвести до спотворення конкуренції.

Адміністративна колегія Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (надалі - Відділення), розглянувши матеріали справи № 5/03-126-23 про порушення СЕЛИЩНОЮ РАДОЮ законодавства про захист економічної конкуренції, та подання відділу досліджень і розслідувань в Сумській області від 05.06.2024 № 70-03/291-П,

ВСТАНОВИЛА:

1. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ

- (1) Розпорядженням адміністративної колегії Відділення від 10.11.2023 № 70/153-рп/к розпочато розгляд справи № 5/03-126-23 за ознаками вчинення СЕЛИЩНОЮ РАДОЮ порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50, абзацом сьомим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді вчинення антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування (далі - Справа).

- (2) Листом від 10.11.2023 №70-02/С-3232 СЕЛИЩНІЙ РАДІ надіслано копію розпорядження адміністративної колегії Відділення від 10.11.2023 № 70/153-рп/к. Відповідно до повідомлення про вручення поштового відправлення № 0303516090963 лист вручено 18.11.2023.
- (3) Листом від 05.06.2023 №70-02/1347е СЕЛИЩНІЙ РАДІ надіслано витяг з подання з попередніми висновками у справі № 5/03-126-23.
- (4) Згідно з даними повідомлення про вручення поштового відправлення № 0600927809017 лист Відділення від 05.06.2023 №70-02/1347е з копією подання з попередніми висновками у справі № 5/03-126-23 вручено 11.06.2024.
- (5) Листом від 12.06.2024 № 2024 (вх. № 70-01/1512 від 13.06.2024) СЕЛИЩНА РАДА повідомила, що висновки, викладені в поданні з попередніми висновками у справі № 5/03-126-23, прийняті до відома.

2. ВІДПОВІДАЧ

- (6) Відповідачем у Справі є СЕЛИЩНА РАДА. СЕЛИЩНА РАДА є юридичною особою, ідентифікаційний код юридичної особи (інформація, доступ до якої обмежено), місцезнаходження юридичної особи за даними Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань (далі - ЄДР) (<https://usr.minjust.gov.ua>): (інформація, доступ до якої обмежено).
- (7) За організаційно-правовою формою СЕЛИЩНА РАДА є органом місцевого самоврядування. За даними ЄДР основним видом економічної діяльності СЕЛИЩНОЇ РАДИ є (інформація, доступ до якої обмежено).
- (8) Відповідно до частини першої статті 10 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» СЕЛИЩНА РАДА є органом місцевого самоврядування, що представляє відповідну територіальну громаду та здійснює від її імені та в її інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України, цим та іншими законами.
- (9) СЕЛИЩНА РАДА відповідно до частини першої статті 16 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» є юридичною особою, наділеною цим та іншими законами власними повноваженнями, в межах яких діє самостійно і несе відповідальність за свою діяльність відповідно до закону.
- (10) Згідно зі статтею 2 Закону України «Про захист економічної конкуренції» цим Законом регулюються відносини, зокрема органів місцевого самоврядування із суб'єктами господарювання у зв'язку з економічною конкуренцією. Цей Закон застосовується до відносин, які впливають чи можуть вплинути на економічну конкуренцію на території України.
- (11) Отже, відповідно до вказаних законодавчих норм, реалізація СЕЛИЩНОЮ РАДОЮ покладених на неї повноважень має здійснюватися з дотриманням вимог чинного законодавства, у тому числі Закону України «Про захист економічної конкуренції».

3. ОПИС РИНКУ НА ЯКОМУ ВІДБУЛИСЯ АНТИКОНКУРЕНТНІ ДІЇ ВІДПОВІДАЧА

- (12) СЕЛИЩНОЮ РАДОЮ під час здійснення функцій і повноважень, передбачених Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні» та Податковим кодексом України (далі – ПКУ), прийнято рішення від 15.07.2021 «Про встановлення ставок та пільг із сплати земельного податку на території Недригайлівської селищної ради» (далі – Рішення від 15.07.2021).
- (13) Додатком № 2 до Рішення від 15.07.2021 встановлено пільги щодо сплати земельного податку для фізичних та юридичних осіб, згідно з якими від сплати цього податку

звільняються «комунальні підприємства, організації (установи та заклади), які повністю утримуються за рахунок коштів державного або місцевого бюджетів» (мова оригіналу).

- (14) Отже, Рішенням від 15.07.2021 СЕЛИЩНА РАДА звільнила від сплати земельного податку підприємства, що належать до комунальної власності, створивши для них пільгові умови господарської діяльності, на протипагу умовам господарської діяльності для суб'єктів господарювання іншої форми власності.
- (15) Проте, встановлення пільг зі сплати земельного податку для комунальних підприємств положеннями ПКУ не передбачено.
- (16) Частиною першою статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» визначено, що до виключної компетенції сільських, селищних, міських рад відноситься, зокрема, встановлення місцевих податків і зборів відповідно до ПКУ та прийняття рішень щодо надання відповідно до чинного законодавства пільг по місцевим податкам і зборам, а також земельному податку.
- (17) Згідно зі статтею 10 ПКУ до місцевих податків відноситься податок на майно, який відповідно до статті 265 ПКУ складається з:
- податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки;
 - транспортного податку;
 - плати за землю.
- (18) Відповідно до підпункту 14.1.147 пункту 14.1 статті 14 ПКУ плата за землю - це обов'язковий платіж у складі податку на майно, що справляється у формі земельного податку або орендної плати за земельні ділянки державної і комунальної власності.
- (19) Згідно з підпунктом 14.1.136 пункту 14.1 статті 14 ПКУ орендна плата для цілей розділу XII (Податок на майно) цього Кодексу - обов'язковий платіж за користування земельною ділянкою державної або комунальної власності на умовах оренди.
- (20) Відповідно до підпункту 14.1.72 пункту 14.1 статті 14 ПКУ, земельний податок – обов'язковий платіж, що справляється з власників земельних ділянок та земельних (часток) паїв, а також постійних землекористувачів.
- (21) Загальні правові норми щодо сплати плати за землю закріплені статтями 269-277 ПКУ, якими визначено наступне:
- платниками плати за землю є (стаття 269 ПКУ):
 - платники земельного податку в особі власників земельних ділянок, земельних часток (паїв) і землекористувачі, яким відповідно до закону надані у користування земельні ділянки державної та комунальної власності на правах постійного користування;
 - платники орендної плати – землекористувачі (орендарі) земельних ділянок державної та комунальної власності на умовах оренди;
 - об'єктами оподаткування платою за землю є (стаття 270 ПКУ):
 - об'єкти оподаткування земельним податком у вигляді земельних ділянок, земельних часток (паїв), які перебувають у власності і земельних ділянок державної та комунальної власності, які перебувають у володінні на праві постійного користування;
 - об'єкти оподаткування орендною платою у вигляді земельних ділянок державної та комунальної власності, які надані в користування на умовах оренди;
 - базою оподаткування платою за землю є (стаття 271 ПКУ):
 - нормативна грошова оцінка земельної ділянки з урахуванням коефіцієнта індексації, визначеного відповідно до порядку, встановленого цим розділом;

- площа земельної ділянки, нормативну грошову оцінку якої не проведено;

➤ ставка податку за земельні ділянки, у тому числі право на які фізичні особи мають як власники земельних часток (паїв), нормативну грошову оцінку яких проведено, встановлюється у розмірі не більше 3 відсотків від їх нормативної грошової оцінки, для земель загального користування - не більше 1 відсотка від їх нормативної грошової оцінки, для сільськогосподарських угідь - не менше 0,3 відсотка та не більше 1 відсотка від їх нормативної грошової оцінки, а для лісових земель - не більше 0,1 відсотка від їх нормативної грошової оцінки (пункт 274.1 статті 274 ПКУ);

➤ ставка податку встановлюється у розмірі не більше 12 відсотків від їх нормативної грошової оцінки за земельні ділянки, які перебувають у постійному користуванні суб'єктів господарювання (крім державної та комунальної форм власності) (пункт 274.2 статті 274 ПКУ).

(22) При цьому, статтею 282 ПКУ передбачено пільги щодо сплати земельного податку для юридичних осіб. Так, від сплати земельного податку звільняються:

- санаторно-курортні та оздоровчі заклади громадських об'єднань осіб з інвалідністю, реабілітаційні установи громадських об'єднань осіб з інвалідністю;

- громадські об'єднання осіб з інвалідністю України, підприємства та організації, які засновані громадськими об'єднаннями осіб з інвалідністю та спілками громадських об'єднань осіб з інвалідністю і є їх повною власністю, де протягом попереднього календарного місяця кількість осіб з інвалідністю, які мають там основне місце роботи, становить не менш як 50 відсотків середньооблікової чисельності штатних працівників облікового складу за умови, що фонд оплати праці таких осіб з інвалідністю становить протягом звітного періоду не менш як 25 відсотків суми загальних витрат на оплату праці;

- бази олімпійської та паролімпійської підготовки, перелік яких затверджується Кабінетом Міністрів України;

- дошкільні та загальноосвітні навчальні заклади незалежно від форми власності і джерел фінансування, заклади культури, науки (крім національних та державних дендрологічних парків) (за умови використання за цільовим призначенням), освіти, охорони здоров'я, соціального захисту, фізичної культури та спорту, які повністю утримуються за рахунок коштів державного або місцевих бюджетів;

- державні та комунальні дитячі санаторно-курортні заклади та заклади оздоровлення і відпочинку, а також дитячі санаторно-курортні та оздоровчі заклади України, які знаходяться на балансі підприємств, установ та організацій, які є неприбутковими і внесені контролюючим органом до Реєстру неприбуткових установ та організацій. У разі виключення таких підприємств, установ та організацій з Реєстру неприбуткових установ та організацій декларація подається платником податку протягом 30 календарних днів з дня виключення, а податок сплачується починаючи з місяця, наступного за місяцем, в якому відбулося виключення з Реєстру неприбуткових установ та організацій;

- державні та комунальні центри олімпійської підготовки, школи вищої спортивної майстерності, центри фізичного здоров'я населення, центри з розвитку фізичної культури і спорту осіб з інвалідністю, дитячо-юнацькі спортивні школи, а також центри олімпійської підготовки, школи вищої спортивної майстерності, дитячо-юнацькі спортивні школи і спортивні споруди всеукраїнських фізкультурно-спортивних товариств, їх місцевих осередків та відокремлених підрозділів, що є неприбутковими та включені до Реєстру неприбуткових установ та організацій, за земельні ділянки, на яких розміщені їх спортивні споруди. У разі виключення таких установ та організацій з Реєстру неприбуткових установ та організацій, декларація подається платником податку протягом 30 календарних днів з дня виключення, а податок сплачується починаючи з місяця, наступного за місяцем, в

якому відбулося виключення з Реєстру неприбуткових установ та організацій.

(23) Відповідно до статті 288 ПКУ:

- підставою для нарахування орендної плати за земельну ділянку є договір оренди такої земельної ділянки;
- договір оренди земель державної і комунальної власності укладається за типовою формою, затвердженою Кабінетом Міністрів України;
- розмір та умови внесення орендної плати встановлюються у договорі оренди між орендодавцем (власником) і орендарем;
- розмір орендної плати встановлюється у договорі оренди, але річна сума платежу:
 - не може бути меншою за розмір земельного податку:
 - для земельних ділянок, нормативну грошову оцінку яких проведено, - у розмірі не більше 3 відсотків їх нормативної грошової оцінки, для земель загального користування - не більше 1 відсотка їх нормативної грошової оцінки, для сільськогосподарських угідь - не менше 0,3 відсотка та не більше 1 відсотка їх нормативної грошової оцінки;
 - для земельних ділянок, нормативну грошову оцінку яких не проведено, - у розмірі не більше 5 відсотків нормативної грошової оцінки одиниці площі ріллі по Автономній Республіці Крим або по області, для сільськогосподарських угідь - не менше 0,3 відсотка та не більше 5 відсотків нормативної грошової оцінки одиниці площі ріллі по Автономній Республіці Крим або по області;
 - не може перевищувати 12 відсотків нормативної грошової оцінки, але у разі визначення орендаря на конкурентних засадах, це обмеження не діє.

(24) Згідно зі статтею 12 ПКУ:

- встановлення місцевих податків та зборів здійснюється у порядку, визначеному цим Кодексом (підпункт 12.3.1 пункту 12.3 статті 12 ПКУ);
- не дозволяється сільським, селищним, міським радам встановлювати індивідуальні пільгові ставки місцевих податків та зборів для окремих юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців і фізичних осіб або звільняти їх від сплати таких податків та зборів (абзац перший підпункту 12.3.7 пункту 12.3 статті 12 ПКУ).

(25) Відповідно до пункту 8.3 статті 8 ПКУ до місцевих належать податки та збори, що встановлені відповідно до переліку і в межах граничних розмірів ставок, визначених цим Кодексом, рішеннями сільських, селищних, міських рад та рад об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, у межах їх повноважень і є обов'язковими до сплати на території відповідних територіальних громад.

(26) Відтак сільські, селищні, міські ради при встановленні місцевих податків і зборів, а також при наданні пільг щодо їх сплати мають керуватися положеннями ПКУ, не виходячи за його межі, в тому числі щодо встановлення граничних розмірів ставок податків і зборів.

(27) Згідно з даними ЄДР (<https://usr.minjust.gov.ua>) та інформацією, розміщеною на офіційному вебсайті СЕЛИЩНОЇ РАДИ (<https://nedrygaylivska-gromada.gov.ua/komunalni-pidpriemstva-i-zakladi-1523791296/>), на території Недригайлівської селищної територіальної громади діють такі суб'єкти господарювання комунальної форми власності:

- КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО «НЕДРИГАЙЛІВВОДОСЕРВІС» (ідентифікаційний код юридичної особи (інформація, доступ до якої обмежено));
- КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО «НЕДРИГАЙЛІВСЬКИЙ РЕЧОВИЙ РИНОК»

(ідентифікаційний код юридичної особи (інформація, доступ до якої обмежено));

- НЕДРИГАЙЛІВСЬКЕ ДОЧІРНЄ АГРОЛІСОГОСПОДАРСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО «НЕДРИГАЙЛІВСЬКИЙ АГРОЛІСГОСП» (ідентифікаційний код юридичної особи (інформація, доступ до якої обмежено)).

(28) Згідно з листом СЕЛИЩНОЇ РАДИ від 30.05.2023 № 1523 (вх. № 70-01/1283 від 31.05.2023) та даними ЄДР вищезазначені в абзаці 24 суб'єкти господарювання, які звільнені від сплати земельного податку на підставі Рішення від 15.07.2021, ведуть господарську діяльність за наступними напрямками: забір, очищення та постачання води; штукатурні роботи; установлення столярних виробів; будівництво трубопроводів; спеціалізовані будівельні роботи; надання в оренду й експлуатацію власного чи орендованого нерухомого майна; складське господарство; неспеціалізована оптова торгівля; роздрібна торгівля з лотків і на ринках іншими товарами; роздрібна торгівля з лотків і на ринках харчовими продуктами, напоями та тютюновими виробами, лісопилльне та стругальне виробництво.

(29) Слід зазначити, що на території Недригайлівської селищної територіальної громади в період дії Рішення від 15.07.2021 за вищезазначеними напрямками здійснювали свою господарську діяльність суб'єкти господарювання й інших форм власності, які не були звільнені від сплати земельного податку, зокрема:

- ФІЗИЧНА ОСОБА - ПІДПРИЄМЕЦЬ ЖМАКА ТАРАС АНДРІЙОВИЧ (реєстраційний номер облікової картки платника податків ((інформація, доступ до якої обмежено)), КВЕД: (інформація, доступ до якої обмежено);

- ФІЗИЧНА ОСОБА - ПІДПРИЄМЕЦЬ ЦЕГЕЛЬНИК ОЛЕКСІЙ ВІКТОРОВИЧ (реєстраційний номер облікової картки платника податків ((інформація, доступ до якої обмежено)), КВЕД: (інформація, доступ до якої обмежено);

- ФІЗИЧНА ОСОБА - ПІДПРИЄМЕЦЬ ЦИГАНЕНКО ЖАННА ЮХИМІВНА (реєстраційний номер облікової картки платника податків (інформація, доступ до якої обмежено)), КВЕД: (інформація, доступ до якої обмежено);

- ДОЧІРНЄ ПІДПРИЄМСТВО «СУМИКООПОПТТОРГ» СУМСЬКОЇ ОБЛСПОЖИВСПЛКИ (ідентифікаційний код юридичної особи (інформація, доступ до якої обмежено), КВЕД: (інформація, доступ до якої обмежено);

- ФІЗИЧНА ОСОБА - ПІДПРИЄМЕЦЬ ДЗЮБА ТЕТЯНА ВІКТОРІВНА (реєстраційний номер облікової картки платника податків ((інформація, доступ до якої обмежено), КВЕД: (інформація, доступ до якої обмежено);

- ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ПЛЕМПТАХОРАДГОСП «ПОСУЛЬСЬКИЙ» (ідентифікаційний код юридичної особи (інформація, доступ до якої обмежено), КВЕД: (інформація, доступ до якої обмежено);

- ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ОНІКС - В» (ідентифікаційний код юридичної особи (інформація, доступ до якої обмежено), КВЕД: (інформація, доступ до якої обмежено);

- ФІЗИЧНА ОСОБА - ПІДПРИЄМЕЦЬ БЕХАЛО ВЯЧЕСЛАВ ВОЛОДИМИРОВИЧ (реєстраційний номер облікової картки платника податків (інформація, доступ до якої обмежено) КВЕД: (інформація, доступ до якої обмежено);

- ФІЗИЧНА ОСОБА - ПІДПРИЄМЕЦЬ КИФОРЕНКО ВІКТОР АНДРІЙОВИЧ (реєстраційний номер облікової картки платника податків (інформація, доступ до якої обмежено)), КВЕД: (інформація, доступ до якої обмежено);

- ФІЗИЧНА ОСОБА - ПІДПРИЄМЕЦЬ ДОВГОРУК МИКОЛА ІВАНОВИЧ

(реєстраційний номер облікової картки платника податків (інформація, доступ до якої обмежено), КВЕД: (інформація, доступ до якої обмежено);

- ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «НЕДРИГАЙЛІВ – БУДМОНТАЖ» (ідентифікаційний код юридичної особи (інформація, доступ до якої обмежено), КВЕД: (інформація, доступ до якої обмежено);

- ФІЗИЧНА ОСОБА - ПІДПРИЄМЕЦЬ ВАЩЕНКО ОЛЕКСАНДР ІВАНОВИЧ (реєстраційний номер облікової картки платника податків (інформація, доступ до якої обмежено), КВЕД: (інформація, доступ до якої обмежено);

- ФІЗИЧНА ОСОБА - ПІДПРИЄМЕЦЬ ЛІСНИЙ МИХАЙЛО БОРИСОВИЧ (реєстраційний номер облікової картки платника податків (інформація, доступ до якої обмежено), КВЕД: (інформація, доступ до якої обмежено);

- ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «МАТАБОР» (ідентифікаційний код юридичної особи (інформація, доступ до якої обмежено), КВЕД: (інформація, доступ до якої обмежено);

- ФІЗИЧНА ОСОБА-ПІДПРИЄМЕЦЬ КЛІЩЕНКО МИКОЛА ВАСИЛЬОВИЧ (дата державної реєстрації: (інформація, доступ до якої обмежено), дата та номер запису в ЄДР: (інформація, доступ до якої обмежено), КВЕД: (інформація, доступ до якої обмежено).

- (30) Таким чином, на однакових товарних ринках в межах території Недригайлівської селищної територіальної громади поряд з комунальними підприємствами діяли суб'єкти господарювання інших форм власності.
- (31) Отже, СЕЛИЩНА РАДА прийняла Рішення від 15.07.2021, яким передбачено звільнення від сплати земельного податку на території Недригайлівської селищної територіальної громади тільки комунальних підприємств, в той час як суб'єкти господарювання інших форм власності, що діяли з ними на одних товарних ринках, тобто були конкурентами, сплачували плату за землю у вигляді земельного податку та/або орендної плати за земельні ділянки державної і комунальної власності в повному розмірі.
- (32) Однак, звільнення від сплати земельного податку комунальних підприємств (суб'єктів господарювання) могло призвести до надання зазначеним суб'єктам господарювання переваг, які ставитимуть їх у привілейоване становище стосовно конкурентів – суб'єктів господарювання, які діють на відповідних товарних ринках, що й підприємства комунальної форми власності.
- (33) Зокрема, підприємства комунальної форми власності могли здобувати переваги над іншими суб'єктами господарювання не завдяки власним досягненням, а внаслідок дії зовнішніх ринкових факторів, одним з яких є вплив органів місцевого самоврядування, що могло призвести до спотворення конкуренції на відповідних ринках, на яких діють суб'єкти господарювання інших форм власності на території Недригайлівської селищної територіальної громади.
- (34) При встановленні СЕЛИЩНОЇ РАДОЮ пільг підприємствам комунальної форми власності щодо сплати земельного податку, суб'єкти господарювання інших форм власності несуть більші, порівняно з конкурентами, витрати, що має в кінцевому результаті негативний вплив на конкуренцію. За таких умов дія конкурентних механізмів може спотворюватись.

4. ПРАВОВА КВАЛІФІКАЦІЯ ДІЙ ВІДПОВІДАЧА

- (35) Пунктом 4.1 статті 4 ПКУ передбачено, що податкове законодавство України ґрунтується на таких принципах, зокрема, як рівність усіх платників перед законом, **недопущення будь-яких проявів податкової дискримінації** - забезпечення однакового підходу до всіх платників податків **незалежно від** соціальної, расової, національної, релігійної приналежності, **форми власності юридичної особи**, громадянства фізичної особи, місця

походження капіталу; **нейтральність оподаткування** - установлення податків та зборів у спосіб, який не впливає на збільшення або зменшення конкурентоздатності платника податків.

- (36) Недотримання зазначених принципів призводить до порушення конкуренції та, відповідно, до нездійснення органами місцевого самоврядування заходів, які сприяють розвитку конкуренції, здійснення яких є одним із заходів, що забезпечує реалізацію державної політики у сфері розвитку економічної конкуренції та обмеження монополізму.
- (37) Відповідно до частини другої статті 25 Господарського кодексу України органам місцевого самоврядування, що регулюють відносини у сфері господарювання, зокрема, забороняється приймати акти або **вчиняти дії, що визначають привілейоване становище суб'єктів господарювання тієї чи іншої форми власності**, або ставлять у нерівне становище окремі категорії суб'єктів господарювання чи іншим способом порушують правила конкуренції.
- (38) Відповідно до частини першої статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» державна політика у сфері розвитку економічної конкуренції та обмеження монополізму, здійснення заходів, які сприяють розвитку конкуренції, здійснюється, у тому числі, органами місцевого самоврядування. Частина друга статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визначає, що органи місцевого самоврядування зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.
- (39) Відповідно до статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» економічна конкуренція (конкуренція) - це змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначити умови обороту товарів на ринку.
- (40) Тобто, виконання органами місцевого самоврядування зобов'язання щодо сприяння розвитку конкуренції та невчинення будь-яких дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію, здійснюється шляхом створення, відповідно до вимог чинного законодавства, умов, за яких здобуття суб'єктами господарювання переваг над іншими суб'єктами господарювання повинно відбуватися саме завдяки власним досягненням, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначити умови обороту товарів на ринку, чим забезпечується змагальність між суб'єктами господарювання, що є головною ознакою конкуренції.
- (41) Відповідно до частини першої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю є прийняття будь-яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов тощо) або будь-які інші дії чи бездіяльність органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю, які призвели або можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.
- (42) Згідно з абзацом сьомим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю є надання окремим суб'єктам господарювання або групам суб'єктів господарювання пільг чи інших переваг, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що призводить або може призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.

- (43) Під спотворенням конкуренції розуміється настання (можливість настання) таких наслідків, що полягають у зміні об'єктивно існуючих факторів, які обумовлюють (визначають) інтенсивність конкуренції, можливості учасників ринку конкурувати між собою на відповідному ринку.
- (44) Згідно з пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» порушенням законодавства про захист економічної конкуренції є антиконкурентні дії органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю.
- (45) Отже, нормами законодавства про захист економічної конкуренції не допускається негативний вплив органів місцевого самоврядування на конкуренцію.
- (46) При цьому варто зазначити, що встановлення органами Антимонопольного комітету України факту завдання шкоди конкуренції такими антиконкурентними діями (бездіяльністю) не є необхідним. Достатнім є високий ступінь імовірності настання антиконкурентних наслідків за результатами конкретних управлінських рішень, дій (бездіяльності) органів місцевого самоврядування.
- (47) Така правова позиція викладена у постанові Верховного Суду у складі колегії суддів Касаційного господарського суду від 09.12.2021 у справі № 904/4538/21, у якій, зокрема, зазначено, що відповідно до частини першої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» сама можливість настання негативних наслідків для конкуренції є достатньою умовою визнання дій, передбачених частинами першою та другою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», порушенням законодавства про захист економічної конкуренції.
- (48) Близька за змістом правова позиція викладена у постановках Верховного Суду від 17.08.2021 у справі №904/4062/20 та у постанові від 26.05.2020 у справі №920/768/19.
- (49) Згідно з частиною четвертою статті 20 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» органи місцевого самоврядування зобов'язані погоджувати з Антимонопольним комітетом України, його територіальними відділеннями проекти нормативно-правових актів та інших рішень, які можуть вплинути на конкуренцію, зокрема щодо створення суб'єктів господарювання, встановлення і зміни правил їх поведінки на ринку, або такі, що можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції на відповідних ринках, а також одержувати дозвіл Антимонопольного комітету України на концентрацію у випадках, передбачених законом.
- (50) Всупереч нормам статті 20 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» проект Рішення від 15.07.2021 щодо встановлення ставок та пільг зі сплати земельного податку не надсилався СЕЛИЩНОЮ РАДОЮ до Відділення на погодження.
- (51) Листом від 02.08.2023 № 2274 (вх. № 70-01/1759 від 03.08.2023) СЕЛИЩНА РАДА повідомила про прийняття рішення від 20.06.2023 «Про встановлення ставок та пільг зі сплати земельного податку на території Недригайлівської селищної ради» (далі – Рішення від 20.06.2023), яке набрало чинності з 01.01.2024 року.
- (52) Відповідно до пункту 4 Рішення від 20.06.2023 з 01.01.2024 втратило чинність Рішення від 15.07.2021.
- (53) Ураховуючи вищенаведене, дії НЕДРИГАЙЛІВСЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ РАДИ, що полягали у наданні рішенням від 15.07.2021 «Про встановлення ставок та пільг зі сплати земельного податку на території Недригайлівської селищної ради» комунальним підприємствам 100% пільги зі сплати земельного податку є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 3 статті 50, абзацом сьомим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, що полягали у наданні групам суб'єктів

господарювання (комунальним підприємствам) пільг, які ставили їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що могло призвести до спотворення конкуренції.

- (54) Згідно з частиною третьою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» вчинення антиконкурентних дій органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.

5. ЗАПЕРЕЧЕННЯ ТА ЗАУВАЖЕННЯ ВІДПОВІДАЧА ТА ЇХ СПРОСТУВАННЯ

- (55) На подання з попередніми висновками у справі, направлене СЕЛИЩНІЙ РАДІ листом від 05.06.2023 №70-02/1347е, СЕЛИЩНА РАДА листом від 12.06.2024 № 2024 (вх. № 70-01/1512 від 13.06.2024) повідомила, що *«Висновки та зауваження Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України прийняті до відома та будуть враховані в роботі селищної ради»* (мовою оригіналу).

6. ОСТАТОЧНІ ВИСНОВКИ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ ВІДДІЛЕННЯ

- (56) Таким чином, доказами, зібраними у справі, доводиться те, що дії НЕДРИГАЙЛІВСЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ РАДИ, які полягали у наданні рішенням від 15.07.2021 «Про встановлення ставок та пільг із сплати земельного податку на території Недригайлівської селищної ради» комунальним підприємствам 100% пільги зі сплати земельного податку є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 3 статті 50, абзацом сьомим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, що полягали у наданні групам суб'єктів господарювання (комунальним підприємствам) пільг, які ставили їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що могло призвести до спотворення конкуренції.

Відповідно до абзацу четвертого пункту 2 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України № 3295-ІХ від 09.08.2023 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення законодавства про захист економічної конкуренції та діяльності Антимонопольного комітету України» справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, розгляд яких розпочато до дня набрання чинності цим Законом, розглядаються відповідно до законодавства, яке діяло до дня набрання чинності цим Законом.

Ураховуючи викладене, керуючись статтями 7, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтею 48 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3 і 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482, та пунктом 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.04.1994 № 5, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29.06.1998 № 169-р) (із змінами), адміністративна колегія Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Визнати, що НЕДРИГАЙЛІВСЬКА СЕЛИЩНА РАДА (ідентифікаційний код юридичної особи (інформація, доступ до якої обмежено), місцезнаходження: (інформація, доступ до якої обмежено) своїми діями, які полягали у наданні рішенням від 15.07.2021 «Про встановлення ставок та пільг із сплати земельного податку на території Недригайлівської селищної ради» комунальним підприємствам 100% пільги зі сплати земельного податку, вчинила порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбачене пунктом 3 статті 50, абзацом сьомим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної

конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які полягали у наданні групам суб'єктів господарювання (комунальним підприємствам) пільг, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що могло призвести до спотворення конкуренції.

Рішення може бути оскаржене до господарського суду у двомісячний строк з дня його одержання.

Голова колегії

Юрій ГЛАДИК